

ZBIGNIEW HERBERT

Pihenőhely

*A kisvárosban megálltunk Házigazdánk
usztalt hozatott a kertbe az első csillag
kigyúlt és elhamvadt kenyeret törtünk
tücsök hallatszott az esti labodák közt
sírás de gyermeksírás emberrovarok
szorgoskodása zsiros illata a földnek
akik a falnak háttal ültek
látták a — most épp lila — akasztófadombot
a kivégzés buja zöldjét a falon*

*sokat ettünk
mint mindig ha senki sem fizet*

Favágó

*Reggel erdőre megy a favágó, nyomában hatalmas
tölgyajtók csapódnak. Iszonyat markolja a fák zöld
haját. Hallatszik az ágak kiáltása és fojtott nyö-
szörgése a rönknek.*

*De a favágó nem éri be a fákkal. A napot üldö-
zi. Erdők szélén sújt rá. Este a láthatáron szétha-
sitott tőke világít. Fölötte hülő fejsze.*

Óra

*Látszólag ez a molnár nyugodt arca, s mint az al-
ma telt és fénylő. Csak egyetlen sötét hajszál keresz-
tezi. Nézzünk a belsejébe: rovarfészek, lüktető hangya-
vár. Ez vezetne hát az öröklétbe.*

(Kovács István fordításai)

Zbigniew Herbert 1924-ben született, Lembergben. Krakkóban és Torunban végezte tanulmányait. Nemzedékének egyik legkiemelkedőbb képviselője. *Struna swiatla* (A fény húrja) című első kötete 1956-ban jelent meg. A költészet mellett színpadi művek, rádiójátékok írásával és esszéivel foglalkozik. Összegyűjtött verseinek kötete az elmúlt esztendőben jelent meg.

STANISŁAW GROCHOWIAK

Koléda

*Csak másznak — mondanád — vonszologva lassan,
Némelyek olajjal szemig befröcskölve,
Mások hüvelykujja göcsörtös vagy görbe,
Mint romok, mint szobrok áttörten lyukasan.*

*Vén mámik: könyékig tészta-bagyalában,
Sok kis özvegy, puder-hóviharban lából;
Vékonyka leánykák — csontvázuk világol,
Többnapos böjt után — megfizetett lányok.*

*Allatok: két varjú, kecske, púposteve —
Allatkerti teve, ajka átalszúrva —,
Kokárdás kiskutya besorol a sorba,
Holló is, hólyagba kötve tollas feje.*

*A végén: királyok. Egyik gázálpofás,
Gipszelt állkapcsával díszeleg a másik.
A harmadik széles fényt vetve sugárzik,
A legdaliásabb: a repesz-koronás.*

*És állnak. És néznek. Faágról az Anya,
alácsüng az ágról. Lába gingallózik,
A halotti csöndben vízcsepp csöppje hallszik,
Egér cincogása, mészkövek dallama.*

*Váj-e még a testben Magzat, utat törvén?
Meddig hull bensőnkben pásztorok csillaga?
Egér cincogása, mészkövek dallama...
S ez már majdnem minden, ami itt megtörtént.*

(Marsall László fordítása)

Ádám

*Lángoló mezőt lehelt
Arcomra — az árnyékban
alig kirajzolódóra:*

*Oly magasztosan ment, hátára
kiskabátként simult a bőr.
Aranytalpakon, mintha mokasszinben.*

*Anyám,
Kiért kiáltott ő?
Az Isten akkor hajnali misén volt,
Gyapjúkötélen himbálódzva
Belzebub atya harangozott az Apácáknak.*

*És ime én
odaadtam néki
az eget, kibomlott gyümölcsöt, a folyó parttól partig
hullámzó futását,*

*Ez pedig, Anyám, az inga.
Nézz a Napba,
E mozgást ismétli Ő is:
Fölkél és elindul Nyugatnak az Eredendő Bún.*

(Kovács István fordítása)

Stanisław Grochowiak 1934-ben született. Lengyel irodalmat tanult. A lengyel irodalmi érdeklődést 1956-ban megjelent első verseskötetével hívta magára. Regény és dráma területén egyaránt gazdagította a lengyel irodalmat. *Nie było lata* (Nem volt nyár) verseskötete elnyerte 1970 legjobb verseskötete címet.